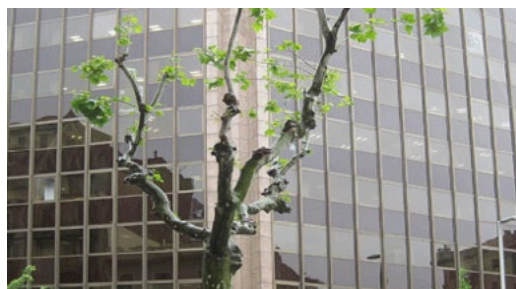

Sumari:

- Els Serveis centrals destaquem...
- Entrevista: Parlem amb...
- Informacions...
- Lectures recomanades i Agenda
- Els Centres destaquem...
- Dades

Els Serveis centrals destaquem...

Model de participació del CP Lledoners

Una de les principals preocupacions dels gestors penitenciaris ha estat el domini del control ambiental de les presons, la seguretat de tots els que hi resideixen i hi treballen, i també el normal exercici de drets i deures. Iniciat el segle XXI, podem ambicionar noves formes de gestió del control ambiental i la cultura de l'organització a partir del camí que ens conviden a fer el model penitenciari català, els nous equipaments moderns i la formació i experiència del col·lectiu professional.

La posada en marxa del CP Lledoners ens ha permès apostar per un model ambiental de funcionament dels mòduls que avanci, amb caràcter unitari i generalitzat, cap a fórmules de participació i convivència de la població interna més ajustades a les d'un entorn social normalitzat.

Són molts els interns que desitgen un compliment de pena tranquil i gaudir del màxim d'oportunitats. I, per tant, si donem visibilitat i protagonisme a aquesta majoria d'interns, podem contribuir positivament a la millora de la cultura ambiental i organitzativa del centre.

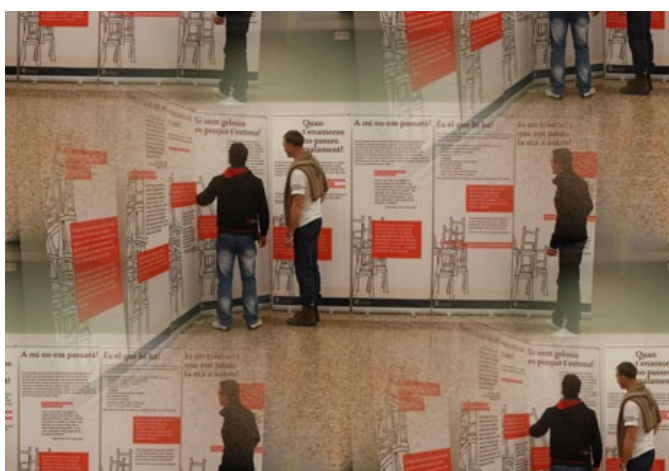

La generalització dels models de treball de participació experimentats amb considerable èxit als mòduls 6 i 4 del CP Lledoners, i en la darrera etapa al mòdul 1, s'ha de traduir en una millora del clima ambiental i de la convivència cap a estàndards homologables en qualsevol col·lectiu humà, amb l'objectiu final de compartir una única cultura de valors i comportament ètic entre totes les parts que conviuen al centre penitenciari.

Ja s'ha posat en marxa la Normativa del model de participació, aprovada pel Consell de Direcció del CP

Lledoners, que es desplegarà totalment durant el primer semestre de 2014. L'any 2013 ja es va establir un procediment transitori de representació posant en marxa una primera estructura de mecanismes per incentivar la participació directa dels interns.

La normativa, d'acord amb els criteris extensius del Reglament penitenciari, suposa el desplegament de diversos mecanismes de participació dels interns per tal que aquests instruments fomentin el seu sentit de responsabilitat i esdevinguin una eina que contribueixi a convertir-los en agents actius del seu propi canvi personal i a incorporar valors de la convivència i la participació activa al servei de la comunitat.

El sistema de participació té una doble estructura: una d'àmbit general de tot el centre i una altra de sectorial per a cada unitat de vida. Així, es preveu la creació d'un Consell General de Centre, com a instrument transversal de participació del conjunt d'interns de l'establiment, que tractarà totes les àrees previstes reglamentàriament com a àmbits mínims. D'altra banda, en cada unitat de vida ordinària es crearà un consell de mòdul i diverses comissions de temàtica específica.

La transversalitat del Consell General de Centre es garanteix amb la previsió que en formin part tots els interns delegats dels consells de mòdul, que hauran estat elegits per sufragi universal de la població interna en la respectiva unitat de vida. També es poden organitzar reunions generals de tota la població reclusa de cada unitat de vida, i s'articula un mecanisme de la participació escrita a través d'una bústia de suggeriments.

El Consell General de Centre està constituït per personal del centre, del Departament de Justícia i del CIRE, i també per vuit interns en qui recaigui la condició de delegat electe del consell de mòdul de cadascun dels vuit mòduls residencials

El Consell General de Centre té per objecte recollir informació de les propostes i iniciatives que es duen a terme en els diferents consells de mòdul, debatre sobre aspectes generals del centre, relatius a totes les àrees extramodulars i serveis comuns i recollir propostes, suggeriments i iniciatives que facilitin una millor organització i convivència.

El Consell General també podrà constituir grups de treball. També es constituirà en cadascuna de les vuit unitats residencials del centre un consell de mòdul, format per professionals del mòdul, pels representants electes i pels interns portaveus de les subcomissions de mòdul.

[Model de participació del CP Lledoners \[PDF, 34 Kb\]](#)

EntreVista: Parlem amb...

Elena Nieto Delgado

Llicenciada en dret per la Universitat de Barcelona. Des de l'any 2000, treballa a l'Oficina d'Estrangeria de la Verneda.

A títol de presentació, explica'ns resumidament la teva trajectòria professional dins del teu departament.

L'any 1984 em vaig incorporar al Govern Civil de Barcelona i, després d'una breu etapa als serveis de Registre i Informació, vaig incorporar-me a la Secció d'Autoritzacions Administratives, on es tramitaven els procediments relacionats amb armes, explosius, personal de seguretat, etc. Mentre exercia aquest càrrec, vaig fer la carrera de dret a la Universitat de Barcelona. Vaig acabar l'any 1989 i no va ser fins a l'any 2000 que vaig arribar a l'Oficina d'Estrangeria com a cap de servei. Des de l'any passat ocupo el càrrec de cap de l'Oficina.

Dins el marc normatiu de les polítiques d'estrangeria i del règim general d'estrangeria, estem parlant de processos específics d'intervenció per a ciutadans comunitaris i extracomunitaris. Ens pots comentar quines són les diferències fonamentals?

El règim aplicable als ciutadans de la Unió i els seus familiars, encara que siguin extracomunitaris (cònjuges, parelles de fet, fills menors de 21 anys o menors que estiguin a càrrec i pares que també estiguin a càrrec) és la transposició al nostre país de la directiva comunitària que regula el dret dels ciutadans de la Unió i de les seves

famílies a circular i residir lliurement al territori dels estats membres. En línies generals, podríem dir que és un règim més favorable que el general d'estrangeria, que s'aplica a la resta de ciutadans extracomunitaris.

A partir de les teves experiències en l'àmbit de la gestió, tant de recursos humans com de serveis, quina visió tens dels moments actuals amb l'estrangeria com a fenomen social?

La gran eclosió de la immigració al nostre país es va produir entre els anys 2000 i 2006 i va agafar l'Administració per sorpresa pel que fa a la disponibilitat de mitjans que permetessin gestionar d'una manera raonable els milers de sol·licituds que s'anaven rebent. En aquests moments, com a conseqüència de la crisi, s'ha detectat una disminució de les sol·licituds d'autorització inicials, però també que molts ciutadans estrangers amb autorització de residència es troben, almenys temporalment, als seus països d'origen.

Com a tècnica, càrrec de comandament i des de la teva experiència acumulada, com s'han de decidir i resoldre les discrepàncies que es donen entre professionals a l'hora d'aplicar el règim jurídic d'estrangeria? És possible un marge d'interpretació entre diferents països?

La normativa d'estrangeria és molt casuística i és freqüent que els diversos col·lectius en facin una interpretació diferent, fet que ens fa estar molt atents a la doctrina jurisprudencial que dicten els tribunals. La legislació d'estrangeria és diferent a cada país i ni tan sols a la Unió Europea tenim una política comuna d'immigració malgrat que no hi ha fronteres interiors.

La praxi de l'oficina d'estrangeria, què aporta de valor a les polítiques de regularització administrativa i, més concretament, d'execució penal? Encara es pot innovar?

El treball de les oficines d'estrangeria, com que el contacte amb el públic és constant (cada dia passen per les oficines de Barcelona al voltant de 700 persones), permet extreure conclusions de la realitat del fenomen

immigratori. Des de l'Oficina de Barcelona, per exemple, es va proposar la substitució de sancions d'expulsió per estada irregular, que no es podien executar, per multes, sempre que els interessats reunissin els requisits per obtenir una autorització de residència per circumstàncies excepcionals.

En els darrers anys hi ha hagut una evolució constant en les polítiques de regularització de l'estrangeria i la seva regulació administrativa. Quina valoració se'n fa, després d'un temps d'evolució en el si de la Unió Europea i dels tractats internacionals que ens obliguen? Es preveuen accions de gran impacte? On es concreta el marge de millora?

Crec que en aquests moments la resposta als requeriments de gestió de la immigració és correcta. Les oficines d'estrangeria donen una resposta adequada, i cada vegada en menys temps, a les peticions que formulen els interessats, ja que es fan servir, cada vegada més, mitjans electrònics. En el futur, potser assistirem a l'aplicació d'una política d'immigració comuna per a tots els estats de la Unió Europea.

Has participat en la VII Jornada de Juristes Criminòlegs de Centres Penitenciaris amb una ponència: què t'ha semblat l'experiència? Com és la col·laboració interdepartamental entre la Delegació del Govern a Catalunya i el Departament de Justícia?

Pel que fa a la meva participació en la Jornada, he de dir que ha estat una experiència positiva i que espero haver contribuït a aclarir tots els dubtes que en matèria d'estrangeria poguessin tenir els professionals d'aquest sector.

L'objectiu de l'Oficina és col·laborar al màxim amb les administracions públiques del nostre territori per tal de permetre un ús cada cop més eficient dels recursos públics. Des de les competències de l'Oficina, hem establert canals específics de presentació de sol·licituds que afecten, per

exemple, el Centre d'Iniciatives per a la Reinserció o la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil, amb assessorament directe als seus professionals i una resolució dels casos presentats en un termini força reduït.

Aquest espai és obert. Parla'ns d'algun tema que vulguis remarcar i que pensis que és rellevant però que encara no ens n'hagis esmentat.

La gestió de la immigració és un sector ideal per a les persones amb vocació de servei públic, perquè pots veure molt directament els efectes de la teva activitat en la vida de les persones. Durant aquests anys de treball en el sector, he tingut l'oportunitat de conèixer excel·lents professionals i la sort de treballar amb un equip de persones extraordinari.

Informacions

La Direcció General de Serveis Penitenciaris participa en el programa MASAR

(Programa d'acompanyament als processos de governament democràtic en el món àrab)

El Departament de Justícia, a través del Centre d'Estudis Jurídics i la Direcció General de Serveis Penitenciaris, i l'Agència Espanyola per a la Cooperació Internacional i el Desenvolupament (AECID) han desenvolupat conjuntament al llarg de 2012 i 2013 diversos programes formatius adreçats a personal directiu d'institucions penitenciàries tunisianes, libaneses i líbies per donar suport institucional al desenvolupament de polítiques públiques.

El mes de desembre del 2013 es va reforçar aquest objectiu amb la visita de quatre dies d'una delegació de deu directius dels serveis penitenciaris del Marroc. Al llarg de 2014 es preveu que es continuarà duent a terme aquesta col·laboració amb altres països del litoral mediterrani: el Líban, Algèria, Líbia, Tunísia, països amb els quals ja s'han fet diferents col·laboracions.

El programa MASAR pretén enfortir la governabilitat democràtica i les capacitacions i competències dels equips de comandament dels seus serveis penitenciaris. L'experiència de la transició política espanyola, mitjançant les seves institucions i els seus diferents actors, constitueix

un factor enriquidor per al Programa MASAR. Igualment, tots els països membres de la Unió Europea (UE) comparteixen la visió d'intentar oferir una resposta ràpida i acurada a les demandes procedents dels països àrabs de més democràcia, més cohesió social i més suport institucional per afrontar la crisi resultant de la primavera àrab.

El Programa MASAR s'estructura en dos eixos d'actuació: les institucions públiques i els actors de la societat civil, autèntics impulsors del canvi. I es recolza en les necessitats i prioritats indicades per les institucions públiques i en l'intercanvi d'experiències entre països àrabs que es troben en diferents fases del seu procés de construcció democràtica i els països membres de la UE.

[Notícia de premsa sobre la visita de la delegació del Marroc](#)

Ja estan en marxa els projectes DigiTale per a aquest curs!

El projecte DigiTale, de promoció de les TIC a través dels relats digitals, per a professionals i per a interns, des de setembre de 2012 ha dut a terme 8 tallers en 6 centres penitenciaris, ha format 75 persones i creat 80 productes digitals. A través de la incorporació dels productes digitals del projecte DigiTale a les accions socioeducatives dels centres, s'han afegit al projecte DigiTale un conjunt de

(sub)projectes que busquen enfortir el conjunt i impulsar la producció de relats digitals:

- **Aprenentatges:** produir narratives digitals seguint l'eix temàtic "el que hem après".
- **Líber:** produir audiorelats, videorelats i dMagaZines relacionats amb la literatura i establir canals de difusió accessibles als centres penitenciaris.
- **dMagaZines:** consolidar els dMagaZines actuals (CP Quatre Camins, CP de Dones de Barcelona, CP de Girona) i fomentar-ne de nous: CP de Joves, CP Lledoners, CP d'Homes de Barcelona.
- **Pantalles:** establir acords de col·laboració amb institucions externes (biblioteques, centres culturals...) per inserir els productes del DigiTale en els seus projectes i així potenciar-ne la difusió.
- **DocumentTIC:** fer servir la metodologia DigiTale per produir vídeos documentals sobre temes vinculats a les activitats socioeducatives dels centres.

Programa marc d'atenció i intervenció a les persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament

Les persones ingressades a les presons catalanes que pateixen discapacitat intel·lectual i del desenvolupament (en endavant, DID) han estat objecte d'atenció especial i preferent, sobretot per la vulnerabilitat que suposa aquesta discapacitat en el context de les relacions d'interacció social, i més encara en un entorn de relacions socials complexes com és el penitenciar.

L'atenció especial prestada a la població amb discapacitat intel·lectual en el context de l'execució penal s'ha establert en el marc de col·laboració

dels professionals del programa Accepta de Dincat, juntament amb professionals de serveis penitenciaris. La combinació d'ambdós recursos ha estat l'element d'èxit d'aquest programa.

S'estima que el percentatge de població penitenciària catalana amb DID és aproximadament de l'1%, proporció similar a la de la població general. Si bé aquest percentatge numèricament suposa un impacte petit en el conjunt de la població ingressada a les presons catalanes, cal abordar les necessitats particulars de les persones amb DID pel que fa a l'execució penal per habilitar instruments que permetin adaptar el compliment de les penes a aquest col·lectiu i garantir una intervenció adequada a les seves característiques, limitacions i necessitats.

És evident que la vulnerabilitat d'aquest col·lectiu, la seva invisibilitat, de vegades, dins de les estructures penitenciaris, la dispersió i integració en mòduls ordinaris, etc., són elements de risc per a aquestes persones, les quals sovint són objecte d'inatenció o d'abusos per part de la resta d'interns. Aquests fets comporten un patiment afegit a la situació d'emprisonament i, de vegades, un clar desavantatge respecte de la resta d'interns, i també una dificultat per establir un procés d'habilitació/rehabilitació positiu.

D'ençà que l'any 1995 el programa Accepta de Dincat col·labora amb el Departament de Justícia, s'ha refermat l'atenció i la intervenció amb aquest col·lectiu. Així, s'ha actuat en 1.435 persones derivades per fer-ne una valoració, de les quals 297 han estat usuaris directes del programa. S'estableix, doncs, una mitjana anual de 80 casos atesos de manera específica (ja sigui en la fase prèvia a la sentència, en la fase d'execució de la condemna o en el seu seguiment posterior a la llibertat definitiva).

Els professionals del programa Accepta de Dincat, juntament amb els professionals de l'àmbit penitenciar, ofereixen una atenció descentralitzada en tots els centres penitenciaris de Catalunya per tal de detectar i avaluar la població amb DID, i estableixen la intervenció més intensiva amb els usuaris al CP Brians, al CP Quatre Camins i al CP d'Homes de Barcelona.

Amb l'objectiu d'oferir la millor atenció i intervenció a les persones amb DID, el mes de setembre de 2013 es crea el Programa marc d'atenció i intervenció a les persones amb DID amb la intenció que sigui el document de referència per a totes les actuacions en l'àmbit de serveis penitenciaris relatives a les persones amb DID i per harmonitzar i facilitar els processos de treball amb aquesta població.

Els Cercles de Suport i Responsabilitat ja són una realitat a Catalunya

Al'anterior edició de *Rehabilitació.cat* explicàvem en què consistia el programa Cercles i la seva imminent posada en marxa a Catalunya. Després de tres mesos de feina podem dir que els Cercles ja són una realitat en el

nostre entorn.

Des de llavors, s'han atès totes les sol·licituds de les persones que s'han interessat a ser-ho i fet una selecció molt acurada dels candidats; es va presentar oficialment el projecte en un acte al CEJFE, al qual van assistir més de 150 persones; s'ha ofert als aspirants a voluntaris la formació necessària i, finalment, s'ha tornat a fer una minuciosa selecció dels participants tenint presents les característiques del membre central (MC).

El programa, emmarcat dins el projecte europeu Cercles 4EU, compta amb 15 voluntaris que participen activament en algun dels tres Cercles que estan en funcionament. Amb aquesta proposta dels Cercles (cal tenir en compte que CerclesCat incorpora noves aportacions al tractament dels delinqüents sexuals, derivades del model de Bones Vides), s'ha iniciat el treball amb el MC. En els tres Cercles es pretén aconseguir ser una part més de la rehabilitació dels penats pels tipus de delictes amb què treballem i demostrar que el retorn al medi extern és possible i beneficiós per a tothom, ja que integra les necessitats del

delinqüent, les víctimes i la comunitat, d'acord amb els principis de la justícia restaurativa.

Drap-Art'13. Festival Internacional de Reciclatge Artístic de Catalunya

Aquest festival, en què participen els monitors artístics dels centres penitenciaris, se celebra al CCCB i voltants, del 13 de desembre de 2013 al 5 de gener de 2014.

Igual que l'edició anterior, Drap-Art'13 es va desenvolupar en vuit modalitats, que ens acosten al reciclatge creatiu: exposicions col·lectives d'obres d'art i objectes de disseny fets amb materials reciclats, intervencions en l'espai públic, el tradicional mercat d'art i disseny, tallers participatius, espectacles, audiovisuals i cinema del medi ambient.

El festival Drap-Art'13 cerca l'equilibri entre artistes nacionals i internacionals, i entre artistes novells i consolidats, per propiciar l'intercanvi entre països i generacions.

Curs escolar 2013-2014

Com cada any, la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat ha dut a terme el dimensionament de la població penitenciària escolaritzada en començar el curs escolar (primer trimestre de l'any escolar 2013-2014).

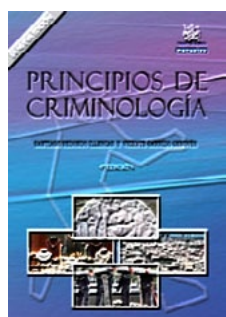
El conjunt de centres de formació de persones adultes, format per un total d'11 centres atén una població escolar mitjana de 3.876 alumnes matriculats que desenvolupen un total de 5.063 activitats diferents, en el període de setembre a desembre (dades fins al 04.12.13).

La mitjana de població d'interns matriculats a les escoles dels centres penitenciaris catalans respecte de la població susceptible de poder-hi assistir durant aquest període de setembre a desembre representa un 48%.

Lectures recomanades i Agenda

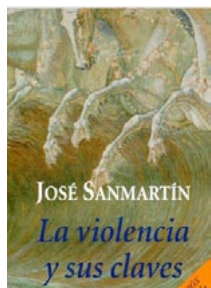

REDONDO ILLESCAS, Santiago; GARRIDO GENOVÉS, Vicente. *Principios de criminología: La nueva edición*. Barcelona: Amat, 2011. Sig. 159.942:331 Ria

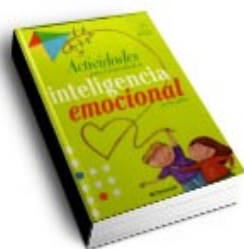
L'autor d'aquest llibre, un professor de psicologia de la Universitat Ramon Llull que ha publicat diverses obres sobre estrès laboral, analitza els recursos necessaris per aconseguir trobar un nou sentit a la vida i ser més feliç a la feina. La primera part de l'obra ajuda a reconèixer les dificultats personals, continua amb la identificació dels recursos propis i finalitza amb la metodologia per assolir l'èxit i la felicitat.

SANMARTÍN, José. *La violencia y sus claves*. Barcelona: Ariel, 2013. Sig. 159.943 San

Es parla molt de la violència, però se sap molt poc sobre les seves causes. Els científics solen dividir-se entre els que hi veuen fonamentalment uns factors biològics i els que donen més importància als factors socials. Aquest llibre no es decanta ni cap als uns ni cap als altres. A partir de la distinció entre agressivitat i violència,

es mostra que la primera és instintiva, mentre que la violència és el resultat a què s'arriba en alguns casos quan determinats factors culturals incideixen sobre l'agressivitat.

BISQUERRA ALSINA, Rafael [et al.] *Actividades para el desarrollo de la inteligencia emocional*. Barcelona: Parramón, 2009. Sig. 159.942 Act

Adquirir i ensenyar intel·ligència emocional no és fàcil. Per això aquest llibre pot ser una eina

fonamental per a educadors i pares, que hi trobaran exemples de com abordar i avançar en l'educació emocional de nens i nenes d'entre 8 i 12 anys. El llibre està dividit en cinc blocs de competències emocionals, una per capítol: Consciència emocional; Regulació emocional; Autonomia emocional; Habilitats socioemocionals i, finalment, Habilitats per a la vida i el benestar emocional.

LEGANES GÓMEZ, Santiago. *La prisión abierta: Nuevo régimen jurídico*. Madrid: Edisofer, 2013. Sig. 343.81 Leg

El règim obert és una forma de compliment de la pena de presó en semilibertat, una barreja equilibrada entre l'internament i la llibertat vigilada. En aquest llibre Santiago Leganés estudia a fons la classificació en tercer grau, el règim obert i les diverses formes de compliment de les penes fora de la presó, i proposa possibles reformes per arribar a la veritable

finalitat de reinserció d'aquestes penes, tal com estableix la Constitució espanyola.

ARBACH-LUCIONI, Karin ; REDONDO, Santiago; P. SINGH, Jay i ANDRÉS-PUEYO, Antonio. "Extranjeros y españoles en prisión: comparación de tipologías delictivas y factores de riesgo". A: *Boletín Criminológico*, núm. 141. Màlaga: Instituto Andaluz Interuniversitario de Criminología.

Agenda

- [IV Jornada de Criminología. Dejar de delinquir: una política criminal orientada al desestímulo.](#)
- [Màster Interuniversitari de Criminologia i Execució penal](#)

Els Centres Destaquem . . .

DMagazines, audiorelats i videorelats

23a edició del dMagaZine Universo Cultural, el magazine abierto

Centre Penitenciari Quatre Camins

FotoRelats al CP de Girona

Centre Penitenciari de Girona

5a edició del dMagaZine La Mosca

Centre Penitenciari de Girona

Dia Internacional contra la Violència de Gènere

CP de Figueres, 25 de novembre

Com cada any, des del CP de Figueres, ens unim a la commemoració del Dia Internacional contra la Violència de Gènere col·laborant estretament amb el Grup de Dones de l'Alt Empordà Glòria Compte i amb el SIAD (Servei d'Informació i Atenció a la Dona) de l'Ajuntament de Figueres, amb la voluntat de continuar treballant fins a eradicar-la. Per això, en el

marc d'aquesta diada, tots nosaltres volem renovar i refermar el nostre compromís de continuar treballant per construir una nova cultura en què les relacions es basin en la igualtat i el respecte. Seguirem endavant fins a assolir una societat més igualitària, formada per dones i homes lliures.

EI DAE-DID

A partir del mes de juny vam posar en funcionament el nou DAE-DID (vegeu [Informacions](#)) al Centre Penitenciari Quatre Camins. Volem que aquest sigui un programa enfocat a l'externalització dels interns amb discapacitat perquè des de la societat se segueixi atenent les seves necessitats i s'afavoreixi un procés d'integració social amb garanties d'adaptabilitat i de continuïtat; per tant, la nostra

tasca s'adreça a la «normalització» de la vida futura a l'exterior.

El programa basa la seva intervenció en la definició de *discapacitat intel·lectual*, en el model de qualitat de vida i en el paradigma de suports, amb un treball que es duu a terme sota els principis de

comunitat terapèutica. Es treballen des dels aspectes més bàsics de la vida quotidiana fins a aspectes més vinculats a la conducta diària, com habilitats relacionals, socials, capacitat de presa de decisions, etc., i també altres aspectes de més projecció futura, com prevenció del delictes, hàbits laborals, tractament de les addiccions, prevenció de recaigudes, etc.

Laboratori de Creació Audiovisual

Centre Penitenciari de Joves

El Laboratori de Creació Audiovisual del Centre Penitenciari de Joves és un espai d'expressió creativa on els joves participen de tot el procés d'elaboració audiovisual, des del guió i la producció fins al muntatge i exhibició de les seves produccions.

L'objectiu principal del Laboratori és establir un espai que sigui el referent audiovisual del Centre

i formar un grup estable d'interns responsables del desenvolupament de les activitats programades i de la formació d'altres interns que vulguin participar-hi. També vol realitzar i recuperar petits projectes d'experimentació amb tècniques audiovisuals que es vagin desenvolupant de manera progressiva.

Curtmetratge *Remitente*

Performance Lacras

Centre Penitenciari Quatre Camins

El novembre passat es va presentar al teatre del Centre Penitenciari en un acte obert tant al públic de dins com al de fora.

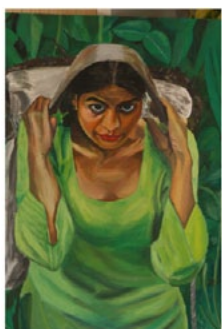

Lacras es crea a partir de la trobada de dos grups teatrals que tenen en comú que la majoria dels seus participants no són a c t o r s professionals, sinó ciutadans que comparteixen un

procés creatiu.

Exposició de pintura

Centre Penitenciari Lledoners

El Centre Penitenciari Lledoners ens ofereix al mòdul educatiu una exposició amb el títol "5 Anys i un Dia als Tallers de Pintura Lledoners". Aquesta exposició, inaugurada a primers de desembre, ha estat oberta a interns i visitants fins passades les festes de Nadal.

26a edició del Premi Marraco

Centre Penitenciari Ponent

A la Sala d'Exposicions Sant Joan de Lleida s'han lliurat els guardons de la 26a edició del Premi Marraco, organitzat pel Centre Penitenciari Ponent, al qual s'havien presentat 104 obres.

Aquest any, els interns han pogut participar amb creacions de tema lliure o amb obres dedicades a la commemoració del 50è aniversari de la Marxa sobre Washington i el discurs

que Martin Luther King hi va pronunciar, «Tinc un somni», considerat com un dels grans discursos de la història.

I Cursa de Muntanya

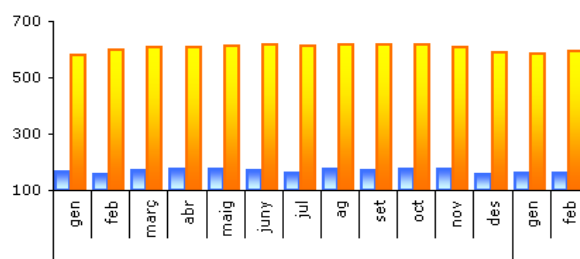
Centre Penitenciari de Joves

El 12 de desembre va tenir lloc la I Cursa de Muntanya a Joves, amb un recorregut de 4,5km per pistes i corriols de baixa dificultat. Hi van participar interns de diferents centres penitenciaris. Es tracta d'una proposta amable que busca:

- Fomentar hàbits de vida saludables.
- Donar alternatives a l'ocupació del temps lliure.
- Fomentar les activitats al medi natural, i també respectar-lo i conservar-lo.
- Donar continuïtat a les sortides programades que hem anat fent amb aquests continguts durant l'any i motivar els interns que hi hagin de participar l'any que ve.

Dades

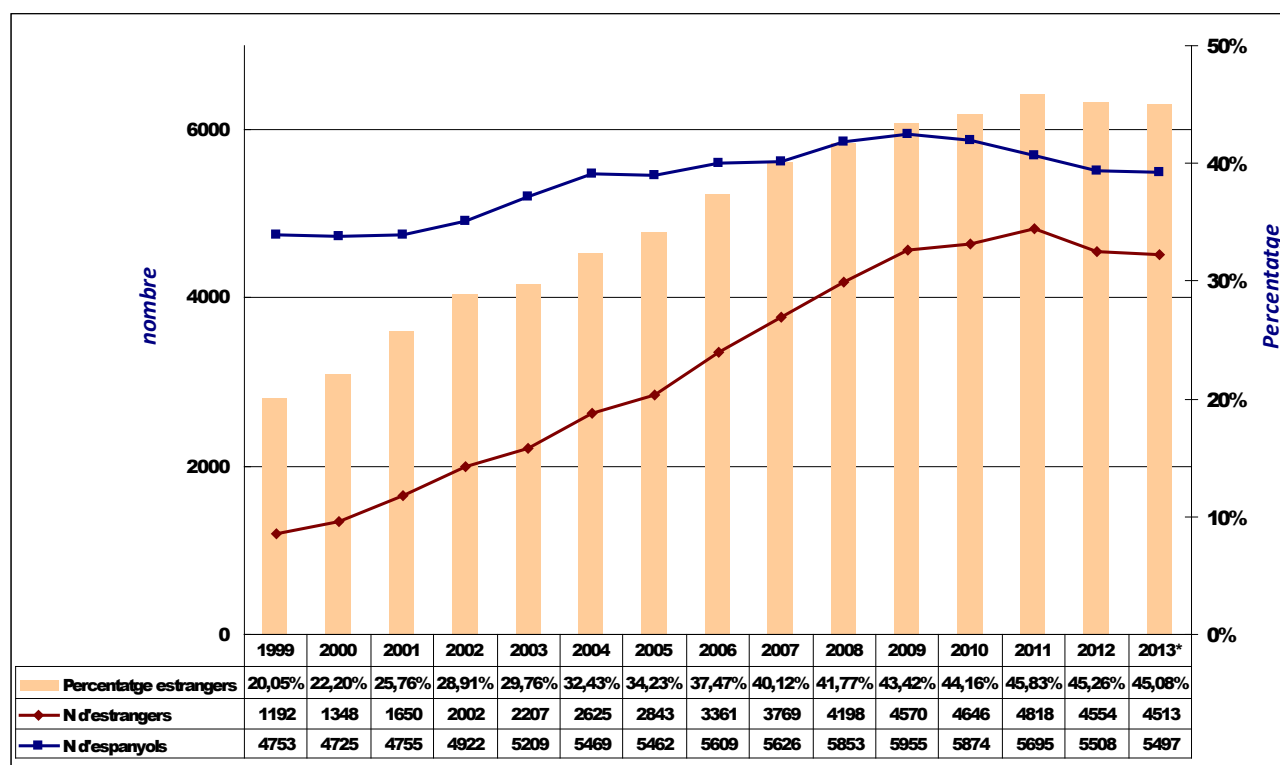

La població penitenciària estrangera a Catalunya

La proporció d'estrangers a les presons de Catalunya ha anat augmentant durant l'última dècada fins a arribar a una de les taxes més altes d'Europa.

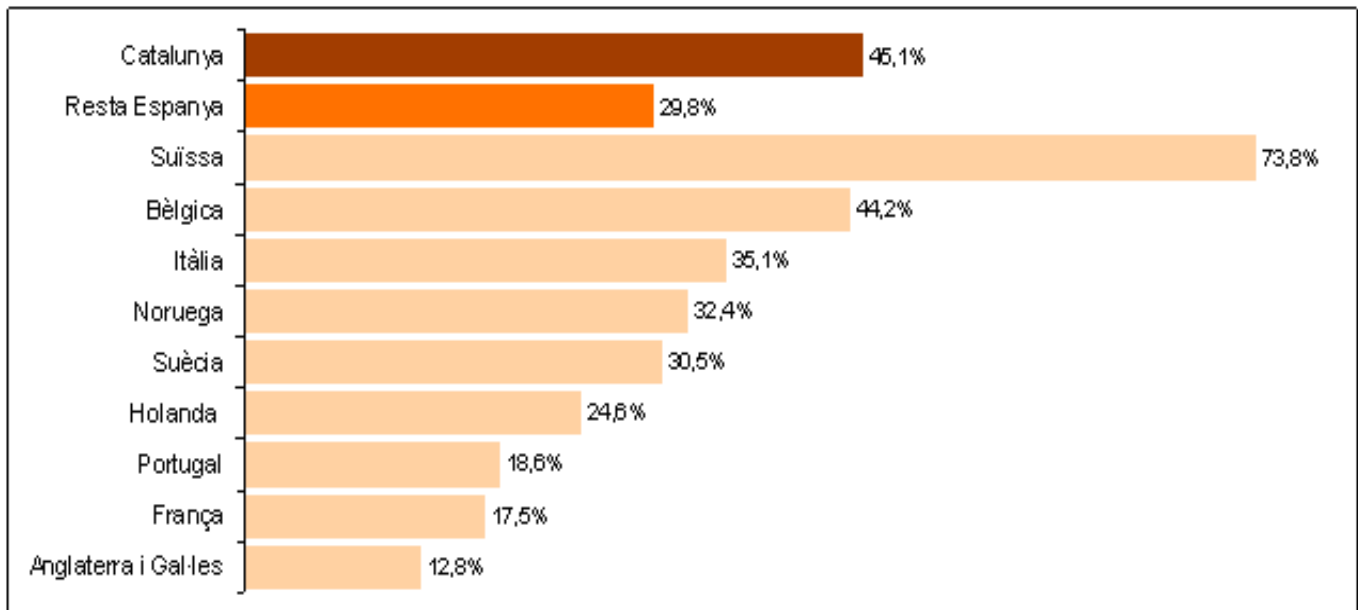
Entre 1999 i 2011 el nombre d'estrangers a les presons de Catalunya ha estat augmentant a un ritme molt superior al dels interns espanyols. Aquesta és una de les raons del creixement de la població penitenciària. Durant l'any 2012 ha disminuït el nombre d'interns estrangers.

Evolució del nombre d'estrangers a les presons de Catalunya 1999-2013

(* Dades a 31/08/2013. Aquest creixement ha situat les presons de Catalunya com un dels sistemes penitenciaris amb més proporció d'estrangers d'Europa.

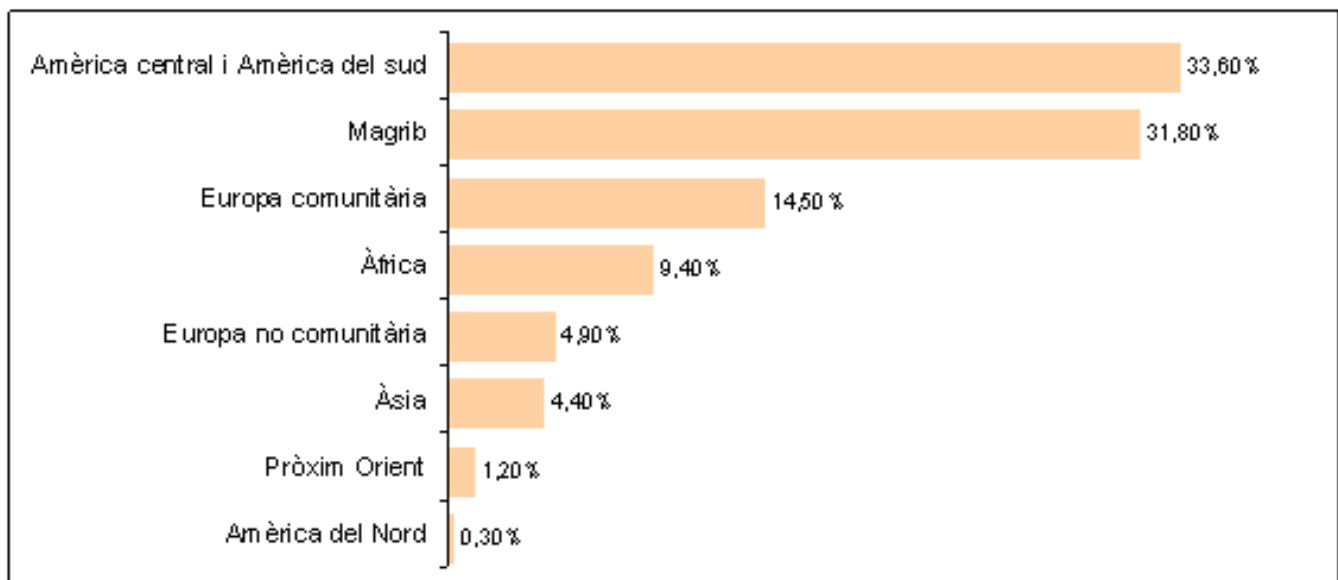
Comparació entre Catalunya i els sistemes penitenciaris del seu entorn pel que fa al percentatge d'interns estrangers

Característiques dels interns estrangers a les presons de Catalunya

Els interns procedents d'Amèrica Central i del Sud i del Magrib són els grups més nombrosos a les presons de Catalunya. La majoria estan condemnats per delictes contra la propietat.

Població estrangera segons la seva nacionalitat

La Circular 1/2011 sobre estrangeria als centres penitenciaris de Catalunya

L'objectiu és optimitzar les possibilitats d'integració social de la població penitenciària estrangera

Aquesta normativa dóna orientacions als equips de tractament per desenvolupar amb els interns dos possibles itineraris de reinserció, segons la seva situació administrativa:

- Un de dirigit a la integració a Catalunya, per als que tenen o poden tenir permís de residència.
- Un altre que fa ús de les mesures legals per al retorn al país d'origen en situació preventiva, durant el compliment de la condemna o en finalitzar-la.

Canvis en la població penitenciària dos anys després de la Circular 1/2011

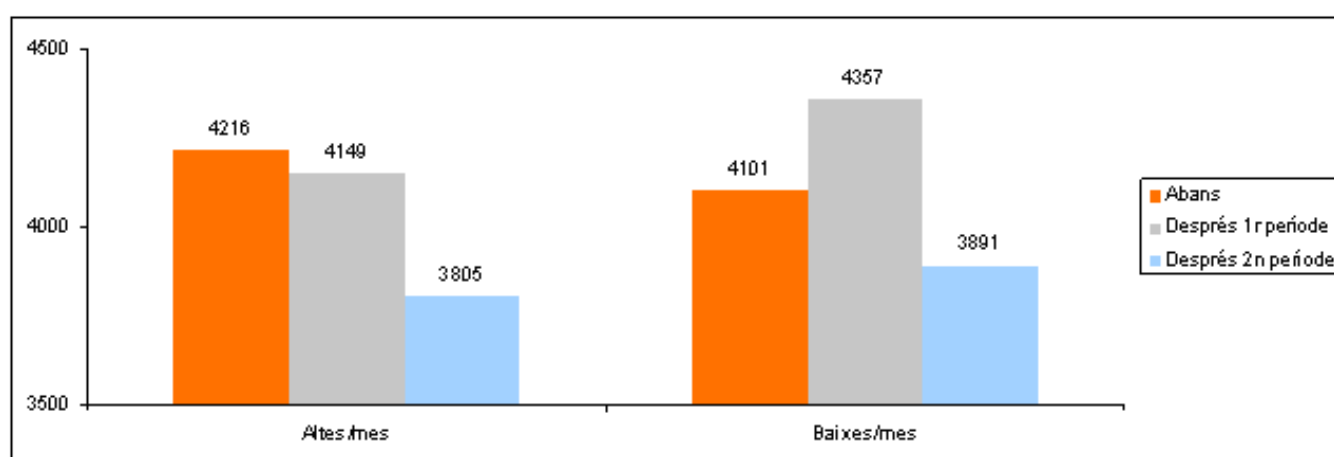
Per primer cop en molts anys el nombre d'interns estrangers a les presons de Catalunya ha començat a disminuir

A partir de 2012 ha començat a canviar la tendència dels darrers anys d'augment de la població penitenciària estrangera. Les causes d'aquest canvi són múltiples, i algunes afecten també la població reclusa espanyola, com ara la disminució de la delinqüència¹ o la reforma del Codi penal de 2010, que redueix la durada màxima de les penes per delictes contra la salut pública.

Tanmateix, l'evolució de la població reclusa estrangera ha seguit un patró diferent del de la població espanyola. Així, mentre que el nombre d'interns espanyols comença a disminuir a partir de 2010, la població estrangera ho fa a partir de finals de 2011. Això és degut tant al fet que entren menys estrangers a presó com al fet que augmenta el nombre dels que marxen. No obstant això, les baixes van augmentar durant el primer període després de la Circular, però no durant el segon.

Per tal de valorar l'evolució de la població estrangera a partir de l'aplicació de la Circular, s'han distingit tres períodes: l'any immediatament anterior a la Circular, el primer any després de l'aplicació de la Circular (que va des d'octubre de 2011 fins a finals de setembre de 2012) i el tercer període, que va des d'octubre de 2012 fins a finals de setembre de 2013.

Comparació entre abans i després de l'entrada en vigor de la Circular 1/2011 del nombre de baixes i d'altres (ingressos) d'interns estrangers

¹ D'acord amb dades del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, el nombre de faltes i de delictes penals enregistrats l'any 2011 va disminuir un 2,6% respecte de l'any anterior.

Itinerari de retorn al país d'origen

A partir de la Circular d'estrangeria ha augmentat el nombre d'interns estrangers que tornen al país d'origen en aplicació de les mesures previstes al Codi penal i la Llei d'estrangeria. Una part són expulsats en el moment de finalitzar la condemna i altres retornen abans de finalitzar-la.

S'observa un augment en el nombre d'interns estrangers que demanen l'aplicació de mesures de retorn al seu país.

Segons una investigació realitzada pel Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada en col·laboració amb la Universitat de Lleida, un 40% d'interns estrangers no té possibilitats d'obtenir permís de residència i treball. Aquest grup constitueix la població diana en la política d'afavorir el retorn al seu país d'origen o residència.

L'any posterior a la Circular hi ha hagut 122 estrangers més que han tornat al seu país en aplicació de les mesures previstes a la Llei d'estrangeria o al Codi penal, i l'any següent 147 més. La Circular 1/2011 ha servit per millorar els mecanismes de coordinació entre els serveis penitenciaris i els òrgans judicials i policials implicats en l'aplicació d'aquesta mena de mesures. Dintre de les presons ha servit per millorar el coneixement de les possibilitats d'inserció dels interns i orientar-los respecte del seu projecte migratori.

Nombre total d'interns que retornen al país d'origen

Abans Circular	Després Circular 1r període	Després Circular 2n període
403	525	550

La llei estableix dues vies per al retorn dels estrangers que han comès un delicte. Una és l'expulsió després d'extingir la condemna i l'altra és el retorn abans de finalitzar-la, ja sigui en llibertat condicional, per acabar el compliment al país d'origen, o bé substituint una part o tota la pena per l'expulsió.

Tornen al país d'origen abans de finalitzar el compliment de la condemna

	Abans Circular	Després Circular 1r període	Després Circular 2n període
Compliment condemna país origen	11	7	12
Substitució de pena o mesura per expulsió	170	195	183
Llibertat condicional art. 197 RP	41	62	61
Total	222	264	256

Finalment, cal observar que el nombre d'estrangers que demanen l'expulsió al seu país d'origen està augmentant:

	1r període	2n període
Estrangers que han demanat l'expulsió	581	817

[Avaluació de dos anys d'aplicació de la Circular d'estrangeria](#) [64 kb]